

Sygn. akt I ACz 1321/12

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Małgorzata Lamparska
Sędzia SA:	Grażyna Matuszek
Sędzia SA:	Walter Komorek (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 30 lipca 2012 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **Miasta O.**

przeciwko: (...) **sp. z o.o. w upadłości w D., (...) sp. z o.o. w S., (...) sp. z o.o. w W. i A. C. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...) w O.**

o zapłatę

na skutek zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 25 maja 2012 r., sygn. akt I C 348/12

p o s t a n a w i a:

zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że wniosek o uchylenie zabezpieczenia oddalić.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy we Wrocławiu zmienił postanowienie z 21 marca 2012 r. w ten sposób, że uchylił zabezpieczenie powództwa przez zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych oraz innych wierzytelności lub innych praw majątkowych, należących do strony pozwanej (...) sp. z o.o. w W..

Uzasadniając postanowienie Sąd wskazał, że do wniosku o uchylenie zabezpieczenia obowiązana (...) sp. z o.o. w W. załączyła dowody w postaci umów, z których wynika, że obecnie spółka jako wykonawca realizuje pięć inwestycji opiekujących na wielomilionowe kwoty dotyczących budowy parków wodnych i krytych pływalni na terenie całego kraju. Za uzasadnione zatem Sąd uznał twierdzenia pozwanej spółki, że zajęcie przez komorników sądowych wierzytelności z rachunków bankowych w/w spółki oraz innych jej wierzytelności lub innych praw majątkowych może uniemożliwić wywiązanie się przez spółkę z w/w zobowiązań i doprowadzić zerwania kontraktów, a w konsekwencji do upadłości spółki. Biorąc pod uwagę aktualną sytuację gospodarczą, w szczególności w sektorze budowlanym, gdy kolejne podmioty zgłaszają wnioski o ogłoszenie upadłości, Sąd uznał, że zablokowanie w okresie trwania niniejszego procesu sądowego, tj. najprawdopodobniej przez okres kilku lat, rachunków bankowych strony pozwanej i zajęcie innych jej wierzytelności na kwotę prawie 9 mln zł mogłoby niewątpliwie doprowadzić do jej upadłości, a wstrzymanie działalności i brak wpływów finansowych niewątpliwie utrudni lub uniemożliwi wykonanie orzeczenia, które może zapaść na korzyść strony powodowej w niniejszej sprawie. W związku z tym, w ocenie Sądu pozwana (...) sp. z o.o.

w W. we wniosku o uchylenie w stosunku do niej zabezpieczenia w dostateczny sposób uprawdopodobniła, że strona powodowa nie ma obecnie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, w zakresie wynikającym z postanowienia z 21 marca 2012 r. Z tych samych względów dotyczących ryzyka upadłości zdaniem Sądu Okręgowego strona pozwana uprawdopodobniła, że sposób zabezpieczenia powództwa, poprzez zajęcie wierzytelności z rachunków bankowych w/w spółki oraz innych jej wierzytelności lub innych praw majątkowych do kwoty w łącznej wysokości 8.936.587,26 zł, obciąża ją ponad miarę. Sąd dodał, że strona powodowa zatrzymała już wierzytelność (...) sp. z o.o. tytułem częściowego wynagrodzenia za roboty budowlane w kwocie co najmniej 3.408.009,58 zł, zaś wskazywani przez strony podwykonawcy zostali już w znacznej części zaspokojeni. Także i z tego względu w ocenie Sądu zabezpieczenie całej kwoty dochodzonej pozwem należało uznać za nadmierne.

Postanowienie to zaskarżyła strona powodowa zarzucając rozstrzygnięciu błędy w ustaleniach faktycznych sprawy, które miały wpływ na treść zaskarżonego postanowienia oraz niewłaściwą ocenę materiału dowodowego.

Wskazując na powyższe strona powodowa wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia.

Sąd Apelacyjny zważył:

Zażalenie strony powodowej zasługuje na uwzględnienie, jednak z przyczyn innych niż w nim wskazane.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 742 § 1 zd. 1 k.p.c. obowiązany może w każdym czasie żądać uchylenia lub zmiany prawomocnego postanowienia, którym udzielono zabezpieczenia, gdy odpadnie lub zmieni się przyczyna zabezpieczenia. Odpadnięcie lub zmiana przyczyny zabezpieczenia występuje wtedy, gdy roszczenie objęte zabezpieczeniem w całości lub w części zostało zaspokojone, przestało być wiarygodne, bądź też ustała obawa, że brak zabezpieczenia może pozbawić uprawnionego zaspokojenia. Pamiętać należy jednocześnie, że zasadność żądania dłużnika uchylenia lub zmiany prawomocnego orzeczenia tymczasowego, opartego na twierdzeniu, że odpadła lub zmieniła się przyczyna zabezpieczenia, uwarunkowana jest wykazaniem zmian jakie nastąpiły w stanie faktycznym sprawy stanowiącym podstawę wydania orzeczenia tymczasowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 sierpnia 1989 r., II CZ 135/89, LEX nr 8982).

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny uznał, że w rozpoznawanej sprawie brak było podstaw do uchylenia zabezpieczenia wobec obowiązanej (...) sp. z o.o. w W., a stanowisko Sądu I instancji odnośnie konieczności uchylenia zabezpieczenia z uwagi na to, że strona pozwana nie uprawdopodobniła interesu prawnego w jego udzieleniu, jak również z uwagi na nadmierne obciążenie pozwanej, nie zasługiwało na akceptację.

Jak już wyżej wskazano żądanie uchylenia zastosowanego zabezpieczenia mogłoby zostać uznane za uzasadnione w sytuacji, gdyby obowiązana wykazała, iż od czasu wydania przez Sąd Okręgowy postanowienia w przedmiocie zabezpieczenia, w stanie faktycznym sprawy stanowiącym podstawę jego wydania, zaszły zmiany sprawiające, że odpadła przyczyna, dla której zabezpieczenie zostało udzielone. Takich okoliczności obowiązana jednak w niniejszej sprawie nie wskazywała, a zatem brak było jakichkolwiek podstaw do uznania zasadności jej wniosku. Powoływanie się zarówno przez obowiązaną, jak i przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia, na fakt, iż obowiązana jest wykonawcą pięciu inwestycji opiewających na wielomilionowe kwoty, zaś sprawy sądowe dotyczące inwestycji budowlanych mają długotrwały charakter i z reguły toczą się kilka lat, a zatem zabezpieczenie wierzytelności mogłoby doprowadzić do upadłości obowiązanej, w żadnej mierze nie uzasadnia rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Wskazać należy bowiem, że wszystkie umowy, o których mowa wyżej, zawarte zostały przez obowiązaną jeszcze przed wniesieniem pozwu przez stronę powodową w niniejszym postępowaniu, tj. przed dniem 5 marca 2012 r. – umowę z Miastem J. obowiązana podpisała bowiem w dniu 14 września 2010 r. (k. 914), z Gminą Miejską S. w dniu 3 listopada 2010 r. (k. 919), z Miastem G. w dniu 18 listopada 2010 r. (k. 923), z Gminą M. w dniu 3 sierpnia 2010 r. (k. 933), zaś z Gminą Miasto R. (...) w dniu 21 września 2009 r. (k. 942). Twierdzenie Sądu Okręgowego, że fakt realizacji inwestycji na podstawie wymienionych umów i konieczność wywiązywania się z tych zobowiązań świadczy o zasadności uchylenia zabezpieczenia, gdyż może uniemożliwić wykonywanie tych kontraktów, nie znajduje zatem żadnego uzasadnienia w świetle cytowanego przepisu art. 742 § 1 k.p.c. – powyższa okoliczność nie stanowi bowiem zmiany w sytuacji obowiązanej od czasu wydania postanowienia o zabezpieczeniu roszczenia. Obowiązana realizowała

zobowiązania wynikające w opisanych powyżej umów także w czasie rozstrzygnięcia przez Sąd Okręgowy o wniosku strony powodowej o zabezpieczenie, jak również z tego tytułu uzyskiwała przychody i uwzględniając tę sytuację Sąd Okręgowy zdecydował o konieczności zabezpieczenia roszczenia. W świetle okoliczności przedstawionych przez obowiązującą we wniosku o uchylenie zabezpieczenia nie można ponadto stwierdzić, że roszczenie powódki przestało być prawdopodobne, czy że ustanowione przez Sąd I instancji zabezpieczenie stanowi nadmierne obciążenie dla obowiązanej i zagraża prowadzonej przez nią działalności. Jak już wskazano wyżej obowiązująca nie wykazała bowiem takich okoliczności, które świadczyłyby o zmianie w tym zakresie od czasu rozstrzygnięcia wniosku strony powodowej o udzielenie zabezpieczenia.

Podkreślić raz jeszcze należy w tym miejscu, że skuteczność wniosku obowiązanej o uchylenie zabezpieczenia, o którym mowa w art. 742 k.p.c., uwarunkowana jest upadkiem (w całości, częściowo) lub zmianą przyczyny zabezpieczenia. Chodzi zatem o takie zmiany, które nie istniały w stanie faktycznym stanowiącym podstawę wydania orzeczenia o zabezpieczeniu. Podstawy takiej nie może stanowić zaś odmienna ocena okoliczności istniejących w dacie ferowania tego orzeczenia. Skoro zatem Sąd I instancji nie ustalił zmienionych okoliczności w stosunku do poprzednio istniejących w aspekcie niedogodności czy uciążliwości dla obowiązanej, to dokonane w tych warunkach uchylenie zabezpieczenia roszczeń w stosunku do obowiązanej stanowi niedopuszczalną – w świetle art. 742 § 1 k.p.c. – weryfikację wyrażonej uprzednio przez Sąd orzekający oceny.

Na marginesie jedynie wskazać należy, że obowiązująca miała możliwość zaskarżenia postanowienia Sądu I instancji z dnia 21 marca 2012 r. na podstawie art. 741 k.p.c., z której to jednak możliwości nie skorzystała. Postanowienie stało się zatem prawomocne, a możliwość uchylenia zabezpieczenia roszczenia przewidzianego nim powstanie jedynie w sytuacji wykazania przez obowiązującą okoliczności określonych w art. 742 k.p.c. W złożonym wniosku, jak już wyżej wspomniano, okoliczności te nie zostały wykazane, co sprawia, że postanowienie Sądu I instancji uchylające zabezpieczenie, jako nieprawidłowe, podlegało zmianie, zaś wniosek obowiązanej oddaleniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Orzeczenie co do kosztów postępowania zażaleniowego, stosownie do treści art. 108 k.p.c., wydane zostanie przez Sąd I instancji w orzeczeniu kończącym sprawę w I instancji. Orzekanie w tym przedmiocie przez Sąd Odwoławczy na obecnym etapie postępowania, byłoby przedwczesne.

bp